

PREDSTAVITVENI ZBORNIK

1. PODATKI O ŠTUDIJSKEM PROGRAMU:

- Ime študijskega programa:
prvostopenjski dvopredmetni univerzitetni študijski program Latinski jezik, književnost in kultura

- Trajanje študijskega programa:
3 leta

- Število ECTS:
90

- Način študija:
redni in izredni

- Strokovni naslov diplomantke oz. diplomanta:
diplomantka latinskega jezika, književnosti in kulture (UN) in diplomantka ... (UN), oz. diplomant latinskega jezika, književnosti in kulture (UN) in diplomant ... (UN), okrajšano: dipl. lat. jez. (UN) in dipl. ... (UN),
pri čemer je polni naslov odvisen od vsakokratnega individualnega izbora druge študijske discipline.

- študijsko področje študijskega programa po klasifikaciji KLASIUS ter znanstvenoraziskovalno disciplino po klasifikaciji FRASCATI:
- KLASIUS-SRV: 16204
- KLASIUS-P: 2227
- FRASCATI: Humanistične vede

- Razvrstitev v nacionalno ogrodje kvalifikacij, evropsko ogrodje visokošolskih klasifikacij ter evropsko ogrodje kvalifikacij:
 - **SOK: 7**
 - **EOK: 6**
 - **EOVK: Prva stopnja**

2. TEMELJNI CILJI PROGRAMA IN KOMPETENCE, KI SE PRIDOBIMO S PROGRAMOM

S programom si študent pridobi temeljno znanje na področju latinskega jezika, književnosti in kulture v obsegu, ki je primerljiv s programi latinščine, klasične filologije oz. antičnih študij na večini evropskih univerz. Pridobi si splošne kompetence humanističnega intelektualca ter specifične strokovne kompetence: obvladovanje latinskega jezika s sposobnostjo branja težavnejših besedil v izvirniku, razumevanje zgodovine latinščine in njenega vpliva na moderne jezike, poznavanje latinske književnosti in kulture, razumevanje vloge, ki jo ima antična in poznejša latiniteta v evropski literaturi in kulturi od zgodnjega humanizma do sodobnosti. Diplomant pozna metode filološke analize besedil in je posamezna literarna in strokovna dela sposoben razumeti in razlagati v zgodovinskem kontekstu. Sposoben je uporabljati primarno in sekundarno literaturo in strokovne priročnike. Ima temeljno znanje za samostojno delo na področju raziskovanja, literarnega prevajanja, v publicistiki, založništvu, arhivistiki in na drugih področjih, ki zahtevajo temeljito in natančno delo z besedilom, sodeluje pa lahko tudi pri delu na sorodnih področjih, kjer je znanje latinščine in stare grščine nepogrešljivo: arheologija in muzeologija, zgodovina, umetnostna zgodovina, jezikoslovje in literarne vede.

Z nadaljevanjem dvopredmetnega ali enopredmetnega študija na drugi stopnji se lahko usmeri v raziskovanje, prevajanje, publicistiko, založništvo, turizem itd.

Splošne kompetence, ki se pridobijo s programom.

Diplomanti in diplomantke prvostopenjskih dvopredmetnih študijskih programov:

- razmišljajo logično, abstraktno, analitično in sintetično;
- so usposobljeni za sodelovanje pri reševanju strokovnih vprašanj;
- seznanjeni so s temeljnimi raziskovalnimi metodami, ki jih tvorno prenašajo z enega področja na drugega;
- pridobljena znanja in usposobljenosti povezujejo med obema strokama in z različnimi drugimi področji;
- svoja znanja prenašajo na druga problemska področja (sposobnost transferja) ter jih rešujejo intradisciplinarno;
- zaradi poznavanja dveh strokovnih področij so bolj fleksibilni pri opredeljevanju in reševanju konkretnih vprašanj

- bolj celovito pristopajo k evidentiranju problemov in njihovem reševanju
- usposobljeni so uporabljati dva različna strokovna diskurza, ki jim omogočata jasnejšo argumentacijo
- imajo večjo sposobnost komuniciranja, ki izhaja iz razumevanje dveh pogledov in omogoča uspešno vključevanje v timsko delo
- informacije dvojno kontekstualizirajo;
- lažje in bolj kompetentno se odzivajo na nove izzive in se jim prilagajajo in/ali jih modificirajo;
- zavezani so profesionalni etiki ter so sposobni razvijati refleksijo o njej tudi v širšem družbenem kontekstu;
- zbirajo bibliografske in druge podatke iz baz in drugih virov;
- uporabljajo IKT pri iskanju, izbiranju, obdelavi in predstavitvi informacij;
- sodelujejo pri ocenjevanju in zagotavljanju kakovosti lastnega dela;
- oblikujejo in sooblikujejo učinkovite medčloveške odnose;
- imajo zavest o potrebi stalnega izpopolnjevanja že pridobljenega znanja in pripravljenost za tako nadgradnjo.

Diplomantke in diplomanti prvostopenjskega dvopredmetnega programa *Latinski jezik, književnost in kultura*:

- so sposobni analitičnega branja
- kritično vrednotijo in argumentirajo stališča
- se pravilno in jasno pisno in ustno izražajo
- so sposobni argumentiranega nastopanja v strokovni javnosti.

Predmetno-specifične kompetence, ki se pridobijo s programom.

Diplomantke in diplomanti programa *Latinski jezik, književnost in kultura*:

- so sposobni branja latinskih leposlovnih, strokovnih in dokumentarnih besedil in pisnega izražanja v latinščini
- celovito poznajo strukturo latinskega jezika, njegov razvoj in vpliv na moderne jezike
- celovito poznajo rimsko in kasnejšo latinsko književnost
- celovito poznajo rimsko zgodovino, kulturo in civilizacijo
- pregledno poznajo latinsko kulturo srednjega veka in humanizma
- s pomočjo slovarja berejo lažja starogrška besedila in pregledno poznajo grško književnost
- kritično uporabljajo primarne vire, tekstnokritični aparat, komentarje, sekundarno literaturo in strokovne priročnike
- reflektirano uporabljajo tradicionalne in sodobne metode analize besedil
- samostojno interpretirajo latinska besedila
- kritično razumejo sprejem antične kulture v različnih obdobjih novega veka ter njeno prisotnost v sodobnem svetu
- samostojno strokovno delujejo na področjih, povezanih z raziskovanjem rimske in poznejše latinske kulture
- samostojno pišejo strokovne prispevke
- posredujejo in popularizirajo latinski jezik, književnost in kulturo

- se samostojno strokovno izpopolnjujejo na področju klasičnih jezikov, književnosti in kulture.

3. POGOJI ZA VPIS IN MERILA ZA IZBIRO OB OMEJITVI VPISA

Pogoji za vpis na študijski program so skladni z Zakonom o visokem šolstvu ter Statutom Univerze v Ljubljani.

V prvostopenjski dvopredmetni univerzitetni študijski program *Latinski jezik, književnost in kultura* se lahko vpiše:

- a) kdor je opravil splošno maturo,
- b) kdor je opravil poklicno maturo in izpit iz enega od maturitetnih predmetov, vendar izbrani predmet ne sme biti predmet, ki ga je kandidat že opravil pri poklicni maturi,
- c) kdor je opravil katerikoli štiriletni srednješolski program pred 1. 6. 1995.

Če je zanimanja za vpis več, kot je razpisanih mest in bo sprejet sklep o omejitvi vpisa, bodo kandidati razporejeni po merilih, ki jih predvidevata oba dvopredmetna programa, v katera se študent želi vpisati.

Kandidati za vpis na študijski program *Latinski jezik, književnost in kultura* bodo izbrani po naslednjih merilih:

iz točke a) :

- splošni uspeh pri maturi	30% točk
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku	20% točk
- uspeh pri maturi iz latinskega ali grškega jezika	25% točk
- uspeh pri maturi iz zgodovine, filozofije ali drugega tujega jezika	25% točk

iz točke b):

- splošni uspeh pri poklicni maturi	40% točk
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku	20% točk
- uspeh pri izpitu iz maturitetnega predmeta	40% točk

iz točke c):

- splošni uspeh (pri zaključnem izpitu)	60% točk
- splošni uspeh v 3. in 4. letniku	40% točk

Glede na obliko srednješolskega izobraževanja bodo v primeru omejitve vpisa po opisanih kriterijih izbrani tudi kandidati, ki so zaključili enakovredno izobraževanje v tujini.

4. MERILA ZA PRIZNAVANJE ZNANJ IN SPRETNOSTI, PRIDOBLENIH PRED VPISOM V PROGRAM

V določeni meri (do 15 ECT) je možna pridobitev jezikovnih kompetenc izven programa.

5. POGOJI ZA NAPREDOVANJE PO PROGRAMU

Pogoji za napredovanje po programu so usklajeni s Statutom Univerze v Ljubljani:

Za napredovanje **iz prvega v drugi letnik** dvopredmetnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje **Latinski jezik, književnost in kultura** mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za 1. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za prvi letnik, v obsegu 54 od 60 KT.

Za napredovanje **iz drugega v tretji letnik** dvopredmetnega univerzitetnega študijskega programa prve stopnje **Latinski jezik, književnost in kultura** mora študent oz. študentka opraviti študijske obveznosti za 2. letnik v tolikšnem obsegu, da doseže 90 odstotkov KT, predpisanih s predmetnikom in posameznimi učnimi načrti za drugi letnik, v obsegu 54 od 60 KT, kar skupaj s celotnimi obveznostmi 1. letnika (60 KT) pomeni zbranih 114 KT.

V primeru izjemnih okoliščin (določenih v Statutu UL) pa se lahko na podlagi rešene prošnje vpišejo v višji letnik tudi tisti študentje, ki so opravili 85 odstotkov obveznosti (torej dosegli 51 KT). O tem vpisu odloča Odbor za študentska vprašanja in usmerjanje, pri čemer lahko oddelek poda posvetovalno mnenje.

Manjkajoče obveznosti morajo biti opravljene do vpisa v naslednji, višji letnik.

V skladu s Statutom Univerze v Ljubljani ima študent oz. študentka, ki ni opravil oz. opravila vseh študijskih obveznosti za vpis v višji letnik, določenih s študijskim programom, možnost, da v času študija enkrat ponavlja letnik, če izpolnjuje s študijskim programom določene pogoje za ponavljanje. Pogoj za ponavljanje letnika v okviru predlaganega študijskega programa so opravljene študijske obveznosti v skupnem obsegu 15 KT (25% skupnega števila KT za posamezni letnik).

Pogoji za podaljševanje statusa študenta so določeni s Statutom Univerze v Ljubljani.

Študentom in študentkam glede usmerjanja v različne smeri študija, izbire posameznih modulov znotraj študijskih programov in drugih vprašanj, povezanih s študijem, svetujejo

predstavniki študentov, tutorji, mentorji posameznih letnikov ter drugi sodelavci ustreznih oddelkov v okviru govorilnih ur.

6. POGOJI ZA DOKONČANJE ŠTUDIJA

Za dokončanje dvopredmetnega študija mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 90 KT. Celotni študij pa se zaključi šele potem, ko je študent na obeh izbranih disciplinah opravil vse obveznosti, kot jih določata študijska programa in učni načrti posameznih predmetov, v skupnem obsegu 180 KT.

7. PREHODI MED ŠTUDIJSKIMI PROGRAMI

Prehodi so možni med študijskimi programi iste stopnje, torej prve stopnje.

Do prenehanja izvajanja študijskih programov, sprejetih pred 11. 6. 2004, so prehodi mogoči tudi iz nebolonjskih univerzitetnih študijskih programov v študijske programe prve stopnje.

Prehodi so možni med študijskimi programi:

- ki ob zaključku študija zagotavljajo pridobitev primerljivih kompetenc;
- med katerimi se lahko po kriterijih za priznavanje prizna vsaj polovica obveznosti po Evropskem prenosnem kreditnem sistemu iz prvega študijskega programa, ki se nanašajo na obvezne predmete drugega študijskega programa.

Glede na obseg priznanih obveznosti iz prvega študijskega programa se lahko študent oz. študentka vpiše v isti ali višji letnik v drugem študijskem programu. V vsakem primeru mora kandidat oz. kandidatka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik študijskega programa, v katerega prehaja.

Za prehod med programi se ne šteje vpis v začetni letnik novega študijskega programa, čeprav se študentu oz. študentki priznajo posamezne obveznosti, ki jih je opravil oz. opravila v prvem študijskem programu. V tem primeru mora kandidat oz. kandidatka izpolnjevati pogoje za vpis v začetni letnik v skladu z zakonom in študijskim programom.

Pri prehodih se lahko priznavajo:

- primerljive študijske obveznosti, ki jih je študent oz. študentka opravil oz. opravila v prvem študijskem programu;
- neformalno pridobljena primerljiva znanja.

Predhodno pridobljena znanja študent oz. študentka izkazuje z ustreznimi dokumenti.

Študent oz. študentka se lahko vključi v višji letnik drugega študijskega programa, če mu je

v postopku priznavanja zaradi prehoda priznanih vsaj toliko in tiste kreditne točke, ki so pogoj za vpis v višji letnik javnoveljavnega študijskega programa.

O vlogah študentov za prehod med študijskimi programi odloča pristojni organ fakultete na predlog oddelka po postopku, ki je določen v Statutu UL.

8. NAČINI OCENJEVANJA

Izpitni režim je usklajen s Statutom Univerze v Ljubljani in Pravilnikom o izpitnem redu Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani. Oblike preverjanja znanja so: pisni in ustni izpiti, testi, kolokviji, referati, eseji, proseminarske in seminarske naloge, projektne naloge, portfolijo in drugo.

Načini ocenjevanja so za vsak predmet posebej opredeljeni v posameznih učnih načrtih.

Ocenjevalna lestvica obsega ocene 5 (negativno) ter od 6 do 10 (pozitivno):

10	-	izjemno znanje brez ali z zanemarljivimi napakami
9	-	zelo dobro znanje z manjšimi napakami
8	-	dobro znanje s posameznimi pomanjkljivostmi
7	-	dobro znanje z več pomanjkljivostmi
6	-	znanje ustreza le minimalnim kriterijem
5	-	znanje ne ustreza minimalnim kriterijem

9. PREDMETNIK:

Pojasnilo k celoletnim in dveletnim predmetom. Nekateri jezikovni tečaji v nižjih letnikih so celoletni, ker učenje jezika zahteva kontinuirano delo skozi več let (*Latinščina, intenzivni tečaj; Latinska skladnja I*); podobno velja za uvodne predmete, ki se na jezikovne tečaje navezujejo (*Rimska književnost in civilizacija*) in za *Uvod v latinski srednji vek in humanizem*, ki predavanja povezuje s seminarjem, posvečenim tudi branju latinskih rokopisov.

Predavanja pri predmetu *Izbrana poglavja iz latinske književnosti* se izvajajo skozi dve leti (v obliki dveletnega cikla) oz. za dva letnika skupaj, seminar pa ločeno po letnikih.

1. letnik:

1. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	● Latinščina, intenzivni tečaj	doc. dr. Matej Hriberšek			75			75	150	5
2.	Rimska zgodovina**	doc. Dr. Milan Lovenjak	60					90	150	5
3.	● Rimska književnost in civilizacija	doc. dr. David Movrin			30			30	60	2
4.	● Uvod v latinsko filologijo	doc. dr. David Movrin	15					45	60	2
5.	● Grščina I	Doc. dr. Matej Hriberšek			30			60	90	3

SKUPAJ	75	135			300	510	17
DELEŽ	14,71 %	26,47%			58,82 %	100%	

2. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	● Latinščina, intenzivni tečaj	doc. dr. Matej Hriberšek			75			75	150	5
2.	● Rimska književnost in civilizacija	doc. dr. David Movrin			30			30	60	2
3.	Književnost antične Grčije***	red. prof. dr. Marko Marinčič	30					60	90	3
4.	● Grščina I	doc. dr. Matej Hriberšek			30			30	60	2
5.	● Uvod v latinsko filologijo	doc. dr. David Movrin	15					15	30	1
SKUPAJ			45		135			210	390	13
DELEŽ			11,54 %		34,61%			53,85 %	100%	

** Pri kombinaciji s programom Zgodovina, kjer predmet Rimska zgodovina kot obvezni predmet nastopa v obeh dvopredmetnih programih, se manjkajoče

študijske obveznosti v obsegu 5 KT dopolnijo s predmeti interdisciplinarnega modula programa Antični in humanistični študiji.

*** Pri kombinaciji programov Latinski jezik, književnost in kultura in Grški jezik, književnost in kultura, kjer predmet Književnost antične Grčije kot obvezni nastopa v obeh dvopredmetnih programih, se manjkajoče obveznosti v obsegu 3 KT dopolnijo s predmeti izbirnega sklopa Antična kultura in civilizacija.

2. letnik:

3. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	● Latinska skladnja I	doc. dr. Matej Hriberšek			60			60	120	4
2.	○ Zgodovina latinskega jezika	izr. prof. dr. Jerneja Kavčič	30	15				15	60	2
3.	○● Izbrana poglavja iz latinske književnosti DD	red. prof. dr. Marko Marinčič	30	15				45	90	3
4.	Latinska metrika	doc. dr. Matej Hriberšek	30					60	90	3
5.	● Grščina II	doc. dr. Matej Hriberšek			30			30	60	2
SKUPAJ			90	30	90			210	420	14
DELEŽ			21,43%	7,14%	21,43%			50%	100%	

4. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure				Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS	
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje				Druge obl. š.
1.	● Latinska skladnja I	doc. dr. Matej Hriberšek			60			30	90	3
2.	○● Izbrana poglavja iz latinske književnosti DD	red. prof. dr. Marko Marinčič	30	15				135	180	6
3.	● Grščina II	doc. dr. Matej Hriberšek			30			30	60	2
4.	Antična kultura in civilizacija: izbirni sklop (1 predmet)	Nosilci predmetov izbirnega sklopa (gl. spodaj)	30					60	90	3
5.	○ Zgodovina latinskega jezika	izr. prof. dr. Jerneja Kavčič	30	15				15	60	2
SKUPAJ			90	30	90			270	480	16
DELEŽ			18,75%	6,25%	18,75%			56,25%	100%	

3. letnik:

5. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure				Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS	
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje				Druge obl. š.
1.	○ Zgodovina latinskega jezika	izr. prof. dr. Jerneja Kavčič	30					60	90	3
2.	○● Izbrana poglavja iz latinske književnosti	red. prof. dr. Marko Marinčič	30	30				30	90	3
3.	● Uvod v latinski srednji vek in humanizem	doc. dr. Sonja Weiss	15	15				60	90	3
4.	Splošni izbirni predmet(i)	Nosilci splošnih izbirnih predmetov	60					120	180	6
SKUPAJ			135	45				270	450	15
DELEŽ			30%	10%				60%		

6. semester										
Zap. št.	Učna enota	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	○ Zgodovina latinskega jezika	izr. prof. dr. Jerneja Kavčič	30					60	90	3
2.	○● Izbrana poglavja iz latinske književnosti	red. prof. dr. Marko Marinčič	30	30				120	180	6
3.	● Uvod v latinski srednji vek in humanizem	doc. dr. Sonja Weiss	15	15				60	90	3
4.	Antična kultura in civilizacija: izbirni sklop (1 predmet)	Nosilci predmetov izbirnega sklopa (gl. spodaj)	30					60	90	3
SKUPAJ			105	45				300	450	15
DELEŽ			23,33%	10%				66,67%		

- celoletni predmeti (učenje jezika zahteva kontinuirano delo skozi več let, zato so nekateri predmeti v nižjih letnikih celoletni)
- dveletni cikel

*Natančnega števila kontaktnih ur in samostojnega dela študenta ni mogoče predvideti, saj je odvisno od izbora izbirnih predmetov, vendar pa skupna vsota obveznega in izbirnega dela programa obsega število ur, predpisanih z Merili, tj. 900 na semester in 1800 letno.

Izbirni predmeti

V **izbirni sklop Antična kultura in civilizacija** so vključeni izbirni strokovni predmeti; predmeti so semestrski in se lahko izvajajo na 2 leti, vendar vselej v poletnem semestru. Če isti predmet kot obvezni predmet nastopa v študentovem drugem dvopredmetnem programu, se manjkajoče študijske obveznosti dopolnijo s predmeti interdisciplinarnega modula programa Antični in humanistični študiji. Pri kombinaciji Latinski jezik, književnost in kultura in Grški jezik, književnost in kultura to velja tudi v primeru, če v izbirnem sklopu Antična kultura in civilizacija ni mogoče pridobiti zadostnega števila kreditnih točk.

Zap. št.	Predmet	Nosilec	Kontaktne ure					Sam. delo študenta	Ure skupaj	ECTS
			Pred.	Sem.	Vaje	Klinične vaje	Druge obl. š.			
1.	Antična retorika	doc. dr. Matej Hriberšek	30					60	90	3
2.	Antična mitologija in religija	red. prof. dr. Marko Marinčič	30					60	90	3
3.	Literarno življenje in uprizoritvene umetnosti v antiki	red. prof. dr. Marko Marinčič	30					60	90	3
4.	Antična antropologija in filozofija kulture	doc. dr. Branko Senegačnik	30					60	90	3
5.	Antična tragedija	doc. dr. Branko Senegačnik	30					60	90	3
6.	Interpretacija antičnih filozofskih besedil	doc. dr. Sonja Weiss	30					60	90	3
7.	Antična komedija	doc. dr. Branko Senegačnik	30					60	90	3

Delež izbirnosti po letnikih

Letnik	Obvezne vsebine	Izbirne vsebine	Praktično usposabljanje	Diplomska/magistrska naloga ali doktorska disertacija
1. letnik	30 KT (100%)	0	0	0
2. letnik	27 KT (90%)	3 KT (10%)	0	0
3. letnik	21 KT (70%)	9 KT (30%)	0	0
Skupaj	78 KT (86,67%)	12 KT (13,33%)	0	0

10. OPIS PREDMETOV

OBVEZNI PREDMETI

Latinščina, intenzivni tečaj (10 (5+5) ECTS)

Predmet je zasnovan kot začetni intenzivni tečaj latinskega jezika in ne predpostavlja predznanja. Obravnavana snov sega od pravil latinske pisave in izgovarjave do postopne osvojitve osnovnega oblikoslovja, najpogosteje rabljenih skladijskih struktur in osnovnega besedišča.

Znanje se od začetnih ur dalje utrjuje in preverja ob branju, jezikovni analizi in prevajanju krajših stavkov in odlomkov originalnih latinskih besedil, po potrebi prirejenih in komentiranih, ki časovno segajo od začetkov do srednjeveške in humanistične latinščine. V 2. semestru predmet pregledno obravnava bistvene oblikoslovne in skladijske značilnosti klasične latinščine.

Posebna pozornost je namenjena obravnavi temeljnih razlik med latinsko in slovensko jezikovno ureditvijo in posledicam, ki jih imajo te razlike na prevajanje iz latinščine v slovenščino.

Rimska književnost in civilizacija (4 (2+2) ECTS)

Predmet je zasnovan pregledno, deloma kot pregled kulturne in literarne zgodovine, deloma po tematskih sklopih. Literarna obdobja, zvrsti, avtorji in dela so vselej predstavljeni z odlomki v slovenskem prevodu. Odlomki ilustrirajo tudi zgodovinski in kulturni kontekst: pomembni politični dogodki, miselne smeri, smeri v likovni umetnosti, okoliščine posredovanja in sprejemanja besednih umetnin.

1. semester:

- geografska orientacija po antični Italiji in rimskem imperiju;
- razvoj političnih ustanov;
- vojaška organizacija;
- gospodarstvo v rimskem imperiju;
- religija;
- literarna kultura in gledališče;
- ustanove vsakdanjega življenja (rojstvo, poroka, smrt in pogrebni običaji itd.); bivalna kultura (ureditev mest, javne zgradbe, bivališča, ceste, življenje na podeželju) in drugi vidiki vsakdanjega življenja.

2. Pregled rimske književnosti ob odlomkih v prevodu; posamezni citati in terminologija tudi v latinščini.

- srednja republika
- pozna republika
- avgustejsko obdobje
- cesarska doba

Ob odlomkih, na katere se študenti doma vnaprej pripravijo, poteka tudi diskusija o

posameznih problemskih temah: dojemanje prostora in časa, kult bogov, položaj posameznika v družbi, odnos med spoloma in v družini, položaj žensk in otrok, odnos do vojne, odnos do drugih ljudstev itd.

Rimska zgodovina (5 ECTS)

Stara Italija in začetki Rima, zgodnja, srednja in pozna republika, zgodnja in visoka cesarska doba, rimska družba v cesarski dobi (struktura rimske družbe, posebej odnos države do Judov in kristjanov kot posebnih religiozних skupin). Težišče predmeta je na obdobju rimskega cesarstva od Avgusta do nastopa Dioklecijana. V obliki zgodovinskega pregleda zasnovana predavanja se navezujejo med tematsko sorodnimi vedami zlasti na arheologijo (predvsem provincialno) in zgodovino rimske književnosti, dosti stičnih točk pa je tudi z rimskim pravom, zgodovino religij, posebej zgodnjo cerkveno zgodovino, socialno zgodovino in historično antropologijo.

Uvod v latinsko filologijo (3 (2+1) ECTS)

Predmet obravnava naslednje teme:

- pojem klasična filologija
- pojem latinistika
- pojem antika in njen časovni prerez
- znanstvena in strokovna terminologija za področje latinistike
- sorodne in pomožne vede, njihovi najaktualnejši dosežki
- tradicionalni pristopi k obravnavi latinskih besedil
- tekstnokritične izdaje latinskih besedil, njihov pomen in uporaba; citiranje literature
- zgodovina klasične filologije kot vede od antike do danes
- najpomembnejši priročniki za področje latinistike (in grecistike)
- priprava seminarских nalog
- elektronski in spletni viri za področje klasične filologije
- razvoj pisave
- zgodovina klasične filologije na Slovenskem

Grščina I (5 (3+2) ECTS)

Začetni tečaj stare grščine.

Osnove stare grščine (pisava, izgovorjava): osnove oblikoslovja; temeljno besedišče starogrškega jezika; enostavnejše in pogostejše skladenjske strukture; stavčna analiza enostavnejših besedil; prevajanje krajših in prirejenih besedil.

Književnost antične Grčije (3 ECTS)

Predmet obravnava naslednje teme:

- homerska epika
- arhaična grška lirika

- logografi in začetki zgodovinopisja
- atiška tragedija, satirska igra in komedija
- sofistika in začetki retorike
- zgodovinopisje, filozofija in govorništvo v 4. stoletju
- helenizem in cesarska doba
- podoba stare Grčije v novem veku.

Latinska skladnja I (7 (4+3) ECTS)

Nadaljevalni intenzivni tečaj latinščine.

1. semester

- utrditev in poglobitev oblikoslovja latinščine; poglobitev in razširitev besedišča;
- skladnja latinskih sklonov;
- zahtevnejše skladske strukture: gerundij in gerundivni sklad; raba naklonov v odvisnih stavkih; odvisniki prve in druge stopnje; relativna zveza, relativni sklop; odvisni govor;
- stavčna analiza zahtevnejših besedil.
- besedotvorje: izpeljava in sestava besed (samostalnikov, pridevnikov in glagolov).

2. semester

- tvorjenje daljših sestavljenih povedi in prevajanje krajših besedil v latinščino ob uporabi zahtevnejših tujejezičnih slovarjev.

Zgodovina latinskega jezika (10 (2+2+3+3) ECTS)

Predavanja se izvajajo v dveletnem ciklu za dva letnika (2. in 3.) skupaj in so zasnovana kot pregled zgodovinskega ustroja latinskega jezika, urejen po ravninah:

1) Zgodovina jezika:

Latinščina in indoevropski jeziki

Razdelitev latinščine po časovnih razdobjih

Latinska pisava

Latinščina in romanski jeziki

2) Glasoslovje:

Indo-evropski glasovni sestav

Spremembe podedovanih glasov v latinščini

Samoglasniška dolžina

Naglas in z njim povezane spremembe

Soglasniške spremembe (posamezni glasovi, skupine)

3) Oblikoslovje:

Oblikotvorne prvine v indo-evropskih jezikih

Imensko oblikoslovje

Zaimki

Glagol

4) Skladnja: izbrane teme, katerih cilj je spoznavanje ustroja skladske ravnine

latinskega jezika z vidika različnih teoretskih pristopov; primeri obravnavanih tem:
Skladnja latinskega samostalnika
Skladnja latinskih neosebni glagolskih oblik

Izbrana poglavja iz latinske književnosti DD (18 (3+6+3+6) ECTS)

Predmet se izvaja ciklično za dva letnika (2. in 3.) skozi dva semestra. Sestavljen je iz samostojne študijske obveznosti in predavanja o izbrani temi. Semestrski blok predavanja je v prvem delu zasnovan pregledno, v drugem pa eksemplarično: ob izbrani temi z analizo izvornih besedil uvaja v metodo filološkega dela.

Vsebina samostojne študijske obveznosti (po semestrih):

- književnost zgodnje in srednje republike;
- književnost pozne republike;
- književnost avgustejske dobe;
- književnost cesarskega obdobja.

Seminar je posvečen branju in interpretaciji izbranega besedila iz kateregakoli obdobja latinske književnosti. Uvaja v metode filološke interpretacije in samostojno reševanje interpretacijskih problemov.

Latinska metrika (3 ECTS)

Predmet obravnava naslednje teme:

- delitev metrike
- ritem in metrum
- naglas in naglasna pravila; vrste naglasa (melodični, akcentuacijski)
- kvalitativni in kvantitativni verzni sistem
- osnovna literatura
- glasovne in glasoslovne posebnosti metrike; razlike v primerjavi s prozo
- posebnosti metričnega branja
- metrične enote in njihova delitev
- metrične oblike in njihova delitev
- verz in verzni sistemi
- zgodovinski oris razvoja in sprememb metrike in posameznih metrumov od prvih pojavnih oblik do konca antike
- razpoznavanje posameznih metričnih oblik in njihovo branje
- analiziranje težjih metričnih oblik in sistemov

Grščina II (4 (2+2) ECTS)

Nadaljevalni tečaj stare grščine.

1. semester

- utrditev in poglobitev oblikoslovja stare grščine;
- poglobitev in razširitev besedišča;
- osnove grške sintakse.

2. semester

- zahtevnejše skladenjske strukture;
- odvisniki;
- stavčna analiza zahtevnejših besedil;
- paralele skladenjskih struktur v latinščini in v živih evropskih jezikih;
- branje in prevajanje krajših prirejenih besedil.

Uvod v latinski srednji vek in humanizem (6 (3+3) ECTS)

- pregled več kot tisočletje dolgega obdobja srednjeveške in humanistične latinitete, dopolnjen s seminarskim branjem izbranih odlomkov (v osnovi kronološki, znotraj tega urejen po literarnozvrstnih in kulturnozgodovinskih kriterijih)
 - vaja v uporabi najpomembnejših slovarjev in priročnikov
 - samostojno branje, prevajanje ter interpretacija virov
 - seminarsko interpretativno branje latinskih literarnih in strokovnih besedil v izvirniku
- Vsebinski sklopi (navedeni avtorji in teksti so ilustrativni):
- 1) pozna latinščina od 350 do 750 (Vulgata, Egerija, Sulpicij Sever, Avzonij, Pavlin iz Nole, Prudencij, Proba, Jordanes, Boetij, Avit, Gregor iz Toursa, Venancij Fortunat, Izidor Seviljski, Beda Častitljivi)
 - 2) srednjeveška latinščina od 750 do 1100 (Pavel Diakon, Alkuin, Teodulf, Einhard, Hraban Maver, Valafriid Strabon, Eriugena, Sedulij Skot, Notker Balbulus, Liutprand, Widukind, Hrovvita, Carmina Cantabrigensia)
 - 3) srednjeveška latinščina od 1100 do 1350 (Anzelm, Abelard, Heloisa, Adam Svetoviktorski, Bernard Morlaški, Bernard iz Clairvauxa, Carmina Burana, Hildegarda Bingenska, Walter iz Chatillona, Tomaž Akvinski, Bonaventura, Roger Bacon)
 - 4) humanistična latinščina (Petrarka, Marsilio Ficino, Lorenzo Valla, Pico della Mirandola, Enea Silvio Piccolomini, Thomas More, Erazem Rotterdamski, Epistulae obscurorum virorum)
 - 5) Srednjeveška in humanistična latiniteta na Slovenskem in srednjeveški avtorji, ki govorijo o slovenskem ozemlju (Paolo Santonino, Tomaž Hren idr.)

IZBIRNI SKLOP ANTIČNA KULTURA IN CIVILIZACIJA

Antična retorika (3 ECTS)

Predmet obravnava naslednje teme:

- primerjalna retorika
- retorika v antiki in srednjem veku, njen zgodovinski razvoj in sistematika
- pedagoški diskurz

Antična mitologija in religija (3 ECTS)

Predmet ima dva sklopa:

- 1) predstavitev grške in rimske mitologije in religije ob primerjavi z drugimi kulturami

antičnega Sredozemlja (Prednji Vzhod, Egipt):

- miti o bogovih in herojih;
 - svetišča, obredi, svečeniki, ustanove, ikonografija;
 - srečanje med poganstvom in krščanstvom (versko-kulturni konflikt, kulturna sinteza);
- 2) uvod v antične in novoveške teorije in interpretacijske pristope (antična filozofija od predsokratikov do neoplatonizma; novi vek od razsvetljenstva do v 20. stoletja: Fontenelle, Vico, Hume, Heyne, Herder, Schelling, Frazer in ritualisti, W. Otto, Proppova naratologija, psihoanalitični pristopi, Lévi-Straussov strukturalizem, francoska historična antropologija).

Literarno življenje in uprizoritvene umetnosti v antiki (3 ECTS)

Predmet ima dva vzporedna sklopa:

1) zgodovinski prikaz

- ustne epske tradicije v predliterarnem obdobju grške zgodovine;
- razvoja pismenosti, knjige in branja v antiki, tehnik zapisovanja in posredovanja besedil, javnega in zasebnega branja, knjižnic in javnih recitacij;
- razvoja uprizoritvenih umetnosti, zlasti v Atenah 5. stoletja pr. Kr., v obdobju helenizma (nova komedija), v republikanskem Rimu (komedija, mimos, fabula Atellana in sorodne zvrsti v poznejši Italiji -- commedia dell'arte) in v obdobju rimskega cesarstva (literarno-glasbene prireditve, gledališče, gladiatorske in cirkuške igre);

2) problemski sklop, ki z besedili ključnih antičnih avtorjev (Platon, Aristotel, zgodnji krščanski pisci, zlasti Tertulijan: O spektaklih) ilustrira sociološke, filozofske in psihološke vidike branja ter recepcije gledališča in spektakla.

Antična antropologija in filozofija kulture (3 ECTS)

Predmet povezuje pregled antične antropologije in filozofije kulture s prikazom sodobnih antropoloških teorij antične družbe, kulture in človeka in se pri tem opira na konkretne primere ključnih antičnih besedil in njihovih sodobnih interpretacij (Homer, antiška tragedija, avgustejska poezija, antični roman):

I. Homer, Heziod (Teogonija) Platon (Protagora, Država), Aristotel, Ajshil, Evripid, Herodot, Lukrecij, Ciceron, Vergilij, Ovidij, Avguštin;

II. Strukturalizem, poststrukturalizem, sodobne teorije mita, feministična antropologija.

Antična tragedija (3 ECTS)

Predmet obravnava naslednje teme:

- pojem tragedije in tragičnega
- religiozni izvor antične tragedije, njena družbena in religiozna funkcija in angažiranost
- vloga in pomen dramatike, še zlasti tragedije, v družbenem in političnem življenju
- največji grški tragiki Ajshil, Sofokles in Evripid ter njihovi sodobniki, nasledniki in posnemovalci

- tragedija v obdobju helenizma
- predstavniki helenistične tragedije
- vpliv grške tragedije na rimsko
- rimska tragedija in njeni predstavniki
- uprizarjanje tragedij: ozadje nastanka, priprava, razčlenitev, posamezne vloge, uprizarjalne tehnike
- gledališča
- antična tragedija v pozni antiki in v srednjem veku
- vpliv antične tragedije na sodobno dramatiko: odmevi v sodobni dramatik, motivika
- prevajanje antične dramatike (s poudarkom na tragediji)
- antična tragedija v slovenski literaturi

Interpretacija antičnih filozofskih besedil (3 ECTS)

Seznanitev s ključnimi smermi in avtorji grško-rimske filozofije.

Branje in prevajanje:

branje izbranih odlomkov filozofskih besedil, prevajanje kratkih odlomkov in težavnih mest v slovenščino

Analiza:

vsebinska in idejna interpretacija izbranega odlomka.

jezikovno-terminološka analiza izbranega odlomka.

Antična komedija (3 ECTS)

- pojmi smeha, komičnega in komedije;
- ljudski običaji in religiozni izvori antične komedije, njene družbene in religiozne funkcije;
- vloga in pomen dramatike, še zlasti komedije tragedije, v družbenem in političnem življenju;
- manjši žanri grškega komičnega gledališča: mim, mimijamb, fliaška burka, sicilska komedija, satirska igra;
- stara atiška komedija: obdobja in glavni predstavniki, ohranjena dela;
- stara komedija, Aristofan;
- srednja komedija;
- nova atiška komedija: komedija v obdobju helenizma;
- razmerje med grško in rimsko komedijo;
- rimska komedija in njeni glavni predstavniki;
- Plavtov opus;
- Terencijev opus;
- uprizarjanje komedij: ozadje nastanka, priprava, razčlenitev, posamezne vloge, uprizarjalne tehnike;
- gledališča;
- odmevi antične komedije na sodobno dramatik;
- prevajanje antične komedije.